# Forelesningsmateriale Fagakademiet

Kliniske problemstillinger i hjemmetjenesten med pasienteksempler

 $\mathbf{a}\mathbf{v}$ 

Pål Ager- Wick

Kommuneoverlege

 $\begin{array}{c} {\rm Tønsberg} \\ {\rm 01.12.2013} \end{array}$ 

# Forord

Dette er forordet

DRAMMEN 26.10.2013

Pål CJ Ager-Wick

# Innhold

Fo	rord	Į.	iii
In	nhol	$\mathbf{d}$	iv
1	Hvo	ordan jobbe systematisk	1
	1.1	Å lage verktøy for å ikke være redd	1
	1.2	Lær av feil	1
	1.3	Hvordan finne god informasjon	1
	1.4	Sjekklister fra bakken og opp?	1
	1.5	Systemer er kjedelig	1
	1.6	Noen praktiske prinsipper	1
2	Hje	rtesykdommer	3
	2.1	Anatomi	3
	2.2	Fysiologi	3
	2.3	Patologi	4
	2.4	Klinikk	4
	2.5	Pasienteksempler	5
3	Nev	vrologiske sykdommer	7
	3.1	Anatomi	7
	3.2	Fysiologi	7
	3.3	Patologi	7
	3.4	Klinikk	7
	3.5	Pasienteksempler	7
4	Lun	ngesykdommer	9
	4.1	Anatomi	9
	4.2	Fysiologi	9

4.3	Patologi	9
4.4	Klinikk	9
4.5	Pasienteksempler	9
5 Uri	nveier	11
5.1	Anatomi	11
5.2	Fysiologi	11
5.3	Patologi	11
5.4	Klinikk	11
5.5	Pasienteksempler	11
6 De	ir	13
6.1	Anatomi	13
6.2	Fysiologi	13
6.3	Patologi	13
6.4	Klinikk	13
6.5	Pasienteksempler	13
7 Dia	betes i alderdommen	15
7.1	Anatomi	15
7.2	Fysiologi	15
7.3	Patologi	15
7.4	Klinikk	15
7.5	Pasienteksempler	15
Kilder	:	17

## Hvordan jobbe systematisk

- 1.1 Å lage verktøy for å ikke være redd
- 1.2 Lær av feil
- 1.3 Hvordan finne god informasjon
- 1.4 Sjekklister fra bakken og opp?
- 1.5 Systemer er kjedelig
- 1.6 Noen praktiske prinsipper

### Hjertesykdommer

Her er noen få av alle hjertesykdommene forklart. Dette er ment å være et tillegg til forelesningen slik at man ikke må notere så mye. Dette er ikke en fullstendig oversikt over hjertesykdommene. Det er også forsøkt å forklare på et så enkelt som mulig nivå slik at hjertespesialister eller andre vil føle at det er litt enkelt. Dette mærialet er ikke laget for dem.

### 2.1 Anatomi

Slik ser hjerte ut

#### Effektiv jobbing

Når hjertet pumper med vanlig frekvens er det veldig effektivt. Da sørger det for jevn transport av blodet på en mest mulig energieffektiv måte. Når hjerteslagene blir veldig raske blir hjertet mindre effektivt[?]. Man kan kalle det en funksjonell hjertesvikt. Det betyr at hjertet er friskt, men jobber på- eller over grensen for at blodet skal strømme fritt.

### 2.2 Fysiologi

#### Hva menes med hjerte- og karsykdommer?

Som alle organer i kroppen har hjertet sine egne blodårer. De er ekstra utsatt for åreforkalking, eller atherosklerose som det heter på latin.

Atherosklerose er kalkinnlagring i blodåreveggen som gjør den stiv og samtidig klumpete på innsiden. Dette hindrer blodgjennomstrømningen. Mengden med kalk i blodårene er varierende gjennom livet, men fet mat, høyt blodtrykk og sigaretter gjør at mer kalk lagres.

### 2.3 Patologi

#### Skader oppstår

Noen steder blir blodpassasjen dårlig og det kan dannes skader fordi vevet ikke får nok oksygen. Hjertet er en muskel med innebygget nervesystem og noen ganger blir det små skader som gror til arr i forkammeret. Dette kan skape atrieflimmer[?]. Hvis blodårene tetter seg rundt hjertekammeret får man ofte anginasmerter, og dersom blodåren blir helt tett er det et infarkt.

#### 2.4 Klinikk

#### Hjerteinfarkt

#### Symptomer

Trykkende smerte i brystet, utstråling til venstre arm eller underkjeve. Blek og kaldsvett, klam og tungpusten. Dette er noen klassiske symptomer ved hjerteinfarkt. Vi må passe oss fordi, eldre, pasienter med diabetes eller kvinner har ofte helt andre symptomer.

#### Førstehjelp

Ring ambulansen, vær hos pasienten. Gi oksygen og Dispiril hvis dere har.

#### Farlige momenter

De som dør av hjerteinfarkt får ofte akutt hjertflimmer. Dette er ikke atriflimmer, men kammerflimmer og er helt forskjellig. Hjertet slår med 300 slag i minuttet. Pasienten er bevisstløs og den eneste redningen er å bruke hjertestarter og å gjøre hjerte- lungeredning.

#### Hva skjer etterpå?

Alle pasienter som har hatt hjerteinfarkt får nesten samme type medisiner:

- Metoprolol(SelZok(R)), gjør at hjertet for "hvile". Forebygger nye infarkt og hjerterytmeforstyrrelser. Senker blodtrykket, og gjør at makspulsen blir lavere ved fysiske anstrengelser. Noen menn blir impotente. Kalles også "Betablokker"
- Acetylsalisylsyre

Hva må hjemmetjenesten være oppmerksomme på?

Hjertesvikt

Atrieflimmer

**Digitalis** 

### 2.5 Pasienteksempler

Pasient 1

# Nevrologiske sykdommer

- 3.1 Anatomi
- 3.2 Fysiologi
- 3.3 Patologi
- 3.4 Klinikk
- 3.5 Pasienteksempler

Pasient 3

# Lungesykdommer

- 4.1 Anatomi
- 4.2 Fysiologi
- 4.3 Patologi
- 4.4 Klinikk
- 4.5 Pasienteksempler

Pasient 5

## Urinveier

- 5.1 Anatomi
- 5.2 Fysiologi
- 5.3 Patologi
- 5.4 Klinikk
- 5.5 Pasienteksempler

Pasient 7

# Delir

- 6.1 Anatomi
- 6.2 Fysiologi
- 6.3 Patologi
- 6.4 Klinikk
- 6.5 Pasienteksempler

Pasient 9

### Diabetes i alderdommen

- 7.1 Anatomi
- 7.2 Fysiologi
- 7.3 Patologi
- 7.4 Klinikk
- 7.5 Pasienteksempler
- Pasient 11
- Pasient 12

# Kilder: